

De Weerbarstige *huid*

Reizen met psoriasis/eczeem: do en don'ts
HAVENSYMPOSIUM 2024

Ewout Baerveldt

Dermatoloog & YSL

- PhD Psoriasis 2013 Erasmus MC
- ZI Zinnige Zorg: Psoriasis en Eczeem
- ZI Uitkomstgerichte zorg Psoriasis
- RIVM adviesraad COVID & immuno-gecompromiteerden
- NVDV Domeingroep Inflammatoire dermatose
- NVDV Psoriasis richtlijn
- SkinTwin Oog voor beroepsgebonden huidafwijkingen
- TrackCura Passie voor educatie

Disclaimer & Disclosure

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	Geen
<ul style="list-style-type: none">• Sponsoring of onderzoeksgeld• Honorarium of andere (financiële) vergoeding• Aandeelhouder	<ul style="list-style-type: none">• Novartis• UCB, Abbvie, Novartis, Janssen• Geen• SkinTwin

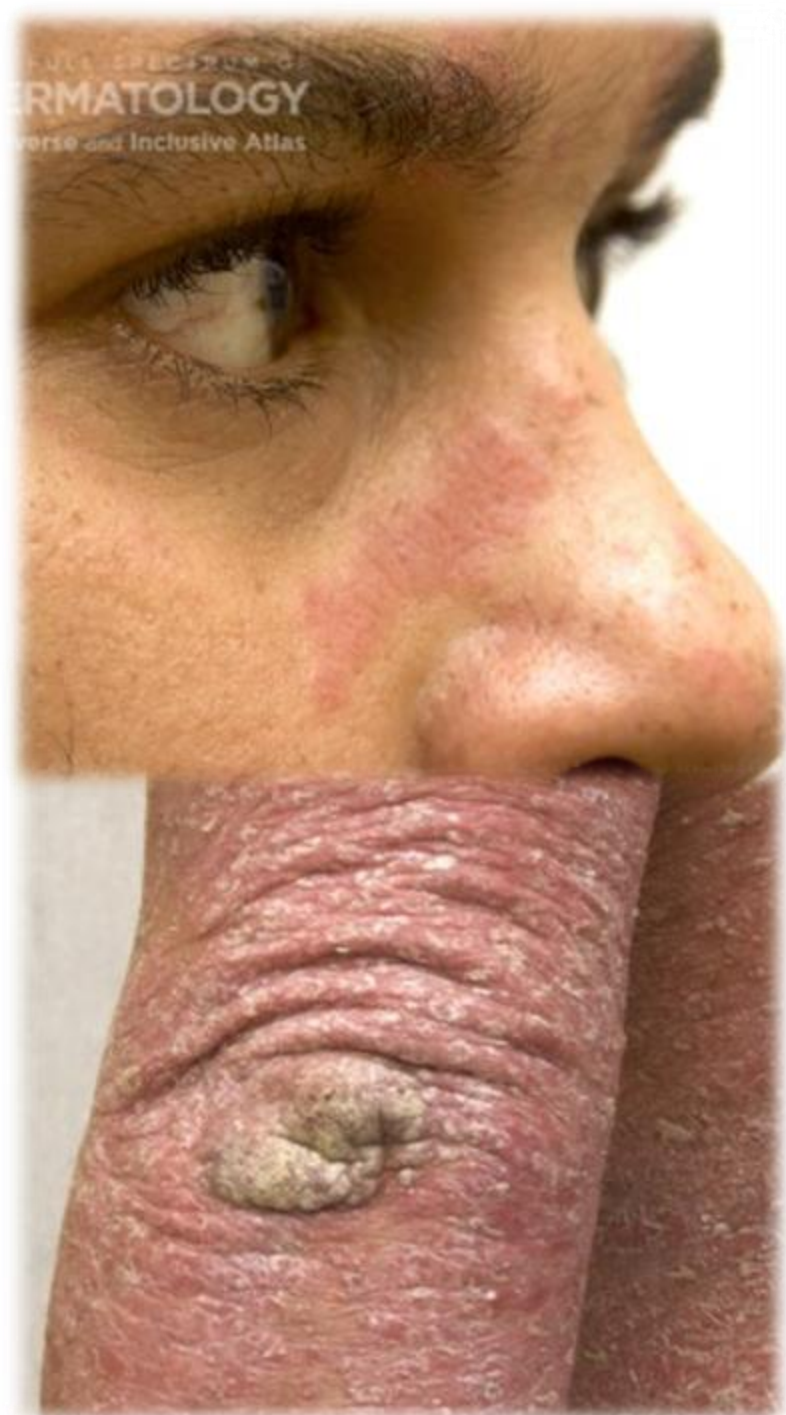
Inhoud

- **Psoriasis en eczeem in vogelvlucht**
- **Vorbereiding reis**
- **Tijdens de vlucht**
- **Gedurende de reis**
- **Huiswaarts**

Inhoud

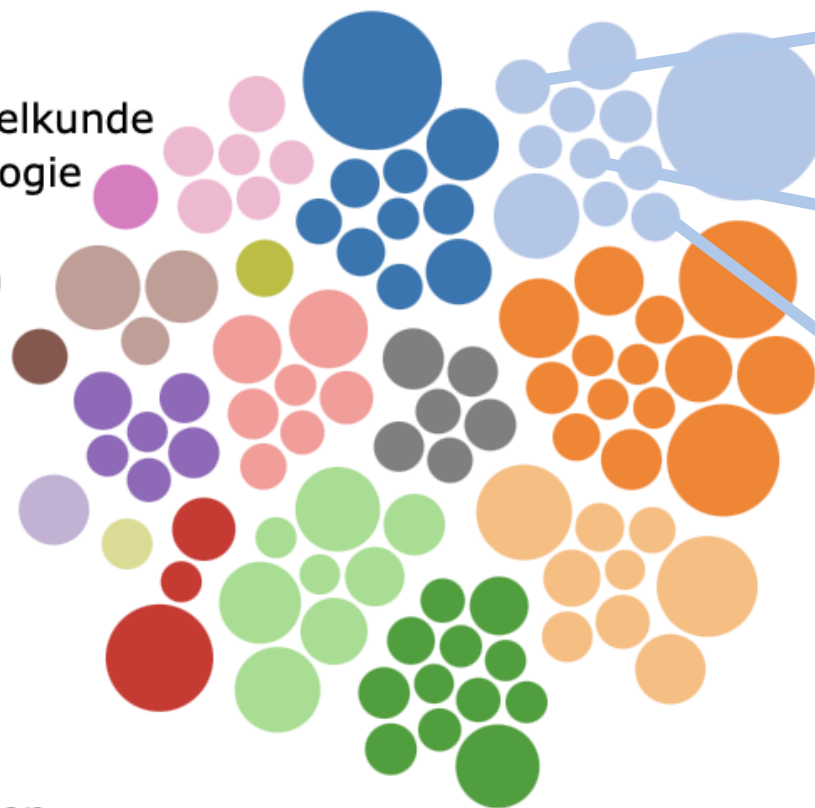
- **Psoriasis en eczeem in vogelvlucht**
- Voorbereiding reis
- Tijdens de vlucht
- Gedurende de reis
- Huiswaarts

Top 100 meest voorkomende diagnoses per specialisme 2023

- Dermatologie en Venerologie
- Oogheelkunde
- Cardiologie
- Orthopedie
- Keel-, neus- en oorheelkunde
- Obstetrie en gynaecologie
- Urologie
- Chirurgie (Heelkunde)
- Longziekten
- Kindergeneeskunde
- Reumatologie
- Gastro-enterologie
- Interne geneeskunde
- Geriatrie
- Neurologie
- Audiologische centra
- Anesthesiologie
- Overig/alle specialismen

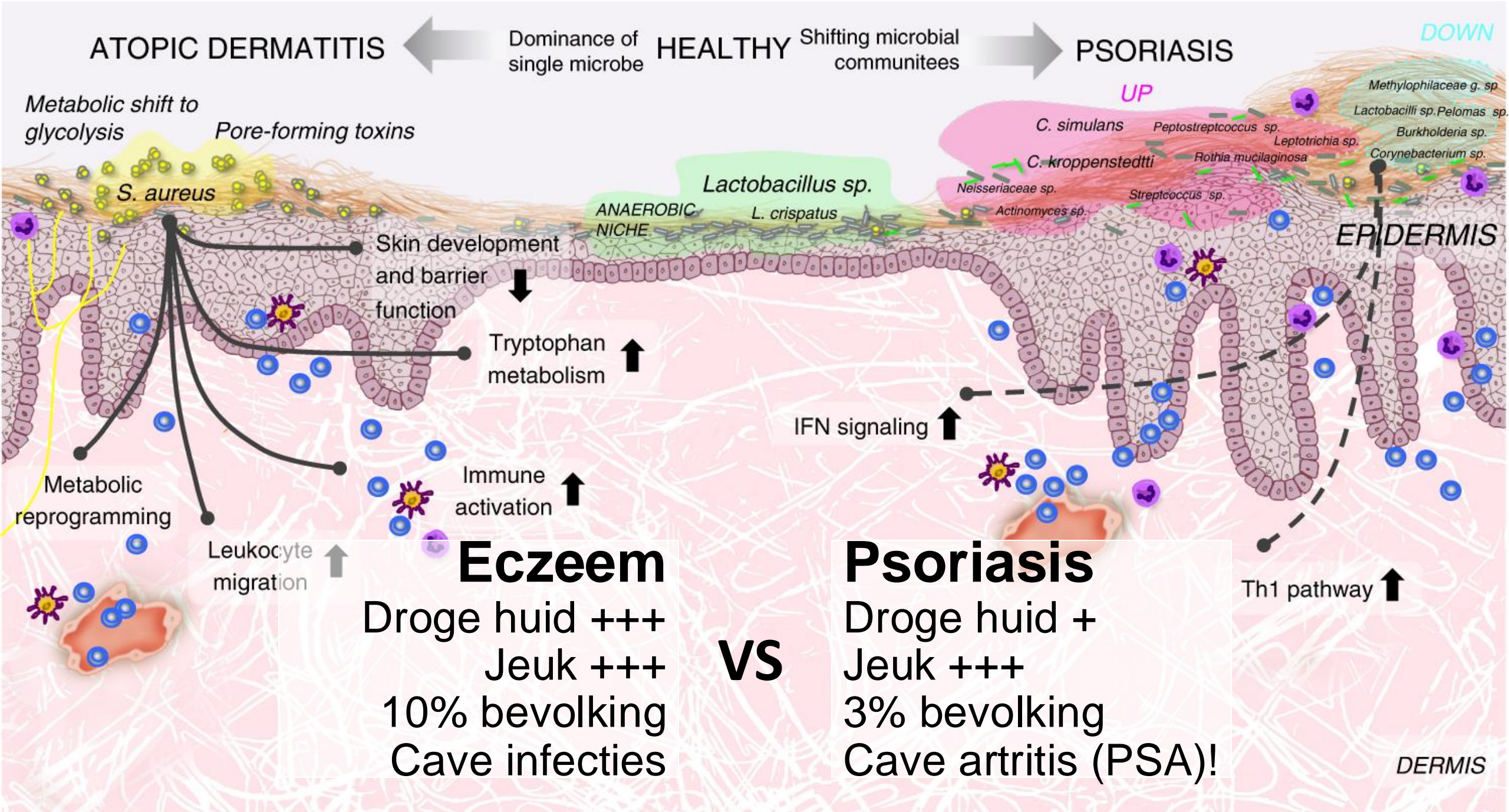

Dermatologie en Venerologie (0310)
Psoriatiforme dermatosen (20)
54.329 Patiënten

Dermatologie en Venerologie (0310)
Eczeem, constitutioneel (05)
31.969 Patiënten

Dermatologie en Venerologie (0310)
Eczeem, overig (08)
45.278 Patiënten

Adapted from: NATURE Communications; Microbe-host interplay in atopic dermatitis and psoriasis; 2019

Inhoud

- Psoriasis en eczeem in vogelvlucht
- **Vorbereiding reis**
- Tijdens de vlucht
- Gedurende de reis
- Huiswaarts

Tips voorbereiding

- **Raadpleeg een arts:** Vraag advies en de nodige voorschriften voordat u naar onbekende klimaten reist.
- **Wees voorbereid op noodgevallen:** Neem medische brief en/of geneesmiddelenpaspoort mee over uw toestand en eventuele noodzakelijke voorschriften in geval van opflakkingen.
 - Medische brief in taal van land van bestemming meenemen!
- **Plan vooruit:** Neem al uw voorgeschreven medicatie mee én vochtinbrengende crèmes en/of zalven in reisformaat
- Malaria **medicatie** kan psoriasis exacerberen

Bron: common sense & Considerations for patients with psoriasis travelling under immunosuppression. JDDG Stehpan et al. 2020

Reisvaccinaties

- Psoriasis en eczeem zijn op zichzelf geen reden om af te wijken van de standaard vaccinatieadviezen.
- Bij psoriasis en eczeem patiënten kan vaccinatie met dode en levende vaccins op elk moment worden uitgevoerd
- Let op! Houd bij geven van levendvaccins wel rekening met eventuele anti-inflammatoire systemische behandelingen bij zowel psoriasis en eczeem, maar ook hidradenitis Suppurativa en urticaria.

Reis-gerelateerde verzwakt levende vaccins

- *Gele koorts vaccin*
- *Oraal buiktyfus vaccin*
- *Oraal poliovirusvaccin*
- *BCG-vaccin.*

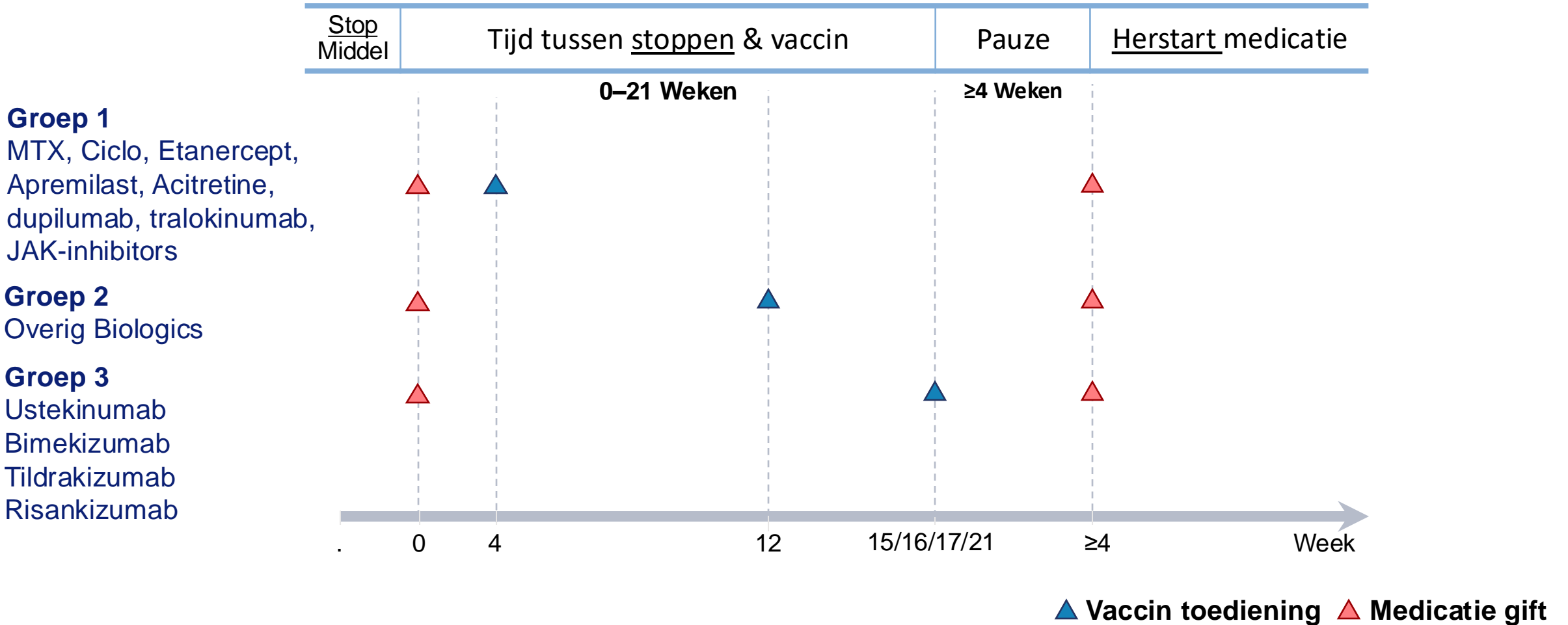
Overige verzwakt levende vaccins zijn:

- *Intranasale influenza vaccin*
- *Bof-Mazelen-Rubella vaccin (vooral cave cohort 1965-1975)*
- *Sprecifieke varicellazostervaccins (Provarivax en Zostavax)*
- *Rotavirusvaccin (Rotarix).*

Geneesmiddel	Aangrijpingspunt	5 x t1/2el	Tijd tussen <u>stoppen</u> middel en toediening levend vaccin	Tijd tussen toediening levend vaccin en <u>herstart</u> immuunsuppressivum = ≥4 weken ¹⁰⁻¹²
Methotrexaat	Foliumzuurantagonist	15-75 uur	1 maand (tot 3 maanden)	
Ciclosporine	T-lymfocyten	55 uur	1-3 maanden	
Ustekinumab	IL-12/23	75-160 dagen	Minstens 15 weken ^{#/***}	Uitzondering: ≥2 weken ^{***/##}
Secukinumab	IL17A	135 dagen	Minstens 3 maanden [#]	
Ixekizumab	IL17A	65 dagen	Minstens 3 maanden [#]	
Brodalumab	IL17RA	55 dagen	Minstens 3 maanden [#]	
Bimekizumab	IL17A/F	115 dagen	4 maanden ^{#/EO}	
Guselkumab	IL-23	80 dagen	Minstens 3 maanden ^{#/***}	Uitzondering: ≥2 weken ^{***/##}
Tildrakizumab	IL-23	115 dagen	17 weken ^{#/***}	
Risankizumab	IL-23	145 dagen	21 weken ^{#/***}	
Dimethylfumaraat	Nrf2-pathway	5 uur	Minstens 3 maanden ^{**}	
Adalimumab / golimumab	TNF-alfa	10 weken	3 maanden [#]	
Certolizumab	TNF-alfa	70 dagen	3 maanden [#]	
Etanercept	TNF-alfa	350 uur	1 maand [#]	
Infliximab	TNF-alfa	Minstens 3 maanden	3 maanden [#]	
Apremilast	Fosfodiësterase-4 (PDE4)	45 uur	EDF: geen wash-out nodig; Expert opinie: 2-4 weken staken	
Acitretine	Retinoïnezuur analoog	250 uur	EDF: geen wash-out nodig ^{**}	N.V.T.

Psoriasis & Eczeem systemische therapie

Stop en Start bij levend vaccins

Biologics mee op reis?

- Antilichamen vereisen een nauwgezette opslag en koeling, waardoor een gedetailleerde planning van de te plaatsen injecties nodig is.
- Sommige biologische geneesmiddelen kunnen enkele dagen (Taltz® [ixekizumab] tot 5 dagen) en in sommige gevallen tot twee weken (Humira® [adalimumab]) worden bewaard bij temperaturen tot 25°C (ixekizumab tot 30°C).
- Andere biologics dienen altijd gekoeld opslaan te worden (Stelara® [ustekinumab]).
- De informatie van het originele product is niet overdraagbaar naar biosimilars!
- In een vliegtuig kan de cockpitbemanning de mogelijkheid bieden om medicatie (in kleine hoeveelheden) in de koelkast aan boord te bewaren.

Tips voorbereiding

- Sommige infecties zoals malaria en dengue kunnen (nog) niet worden voorkomen door vaccinatie.
- **Malaria medicatie** kan echter **psoriasis exacerberen**
- In geval van reisplanning richting risico-gebieden: advies om effectieve muggenbescherming te gebruiken.
- Draag zorg voor:
 - Voldoende hoeveelheden effectieve bestrijdingsmiddelen
 - Geïmpregneerde kleding
 - Geïmpregneerde klamboe

Bron: common sense & Considerations for patients with psoriasis travelling under immunosuppression. JDDG Stehpan et al. 2020

Inhoud

- Psoriasis en eczeem in vogelvlucht
- Voorbereiding reis
- **Tijdens de vlucht**
- Gedurende de reis
- Huiswaarts

The image shows the interior of an airplane cabin. The seats are arranged in rows, and each seat has a small screen on the backrest. The overhead luggage bins are visible above the seats. The cabin is lit with a warm, yellowish light. The text is overlaid on the top half of the image.

**Jetlag negeren kan leiden tot exacerbatie/Flare-ups, tot weken na de reis.
Vermijd wol of synthetische materialen die jeuk kunnen veroorzaken.
Gebruik zachte, ademende kleding om huidirritatie te verminderen.
Vermijd sterk gechloreerd of hard water.
Vermijd bekende voedingstriggers
Wees alert op allergenen
Hydrateer huid tijdens vluchten
Medicatie mee in handbagage**

"Het mediterrane dieet veroorzaakte een grotere diversiteit van het microbioom"
Vooral het 'mediterraan diet' heeft positief effect op psoriasis.
Lifestyle module richtlijn psoriasis is in de maak.

Inhoud

- Psoriasis en eczeem in vogelvlucht
- Voorbereiding reis
- Tijdens de vlucht
- **Gedurende de reis**
- Huiswaarts

Sporten & Vakantie

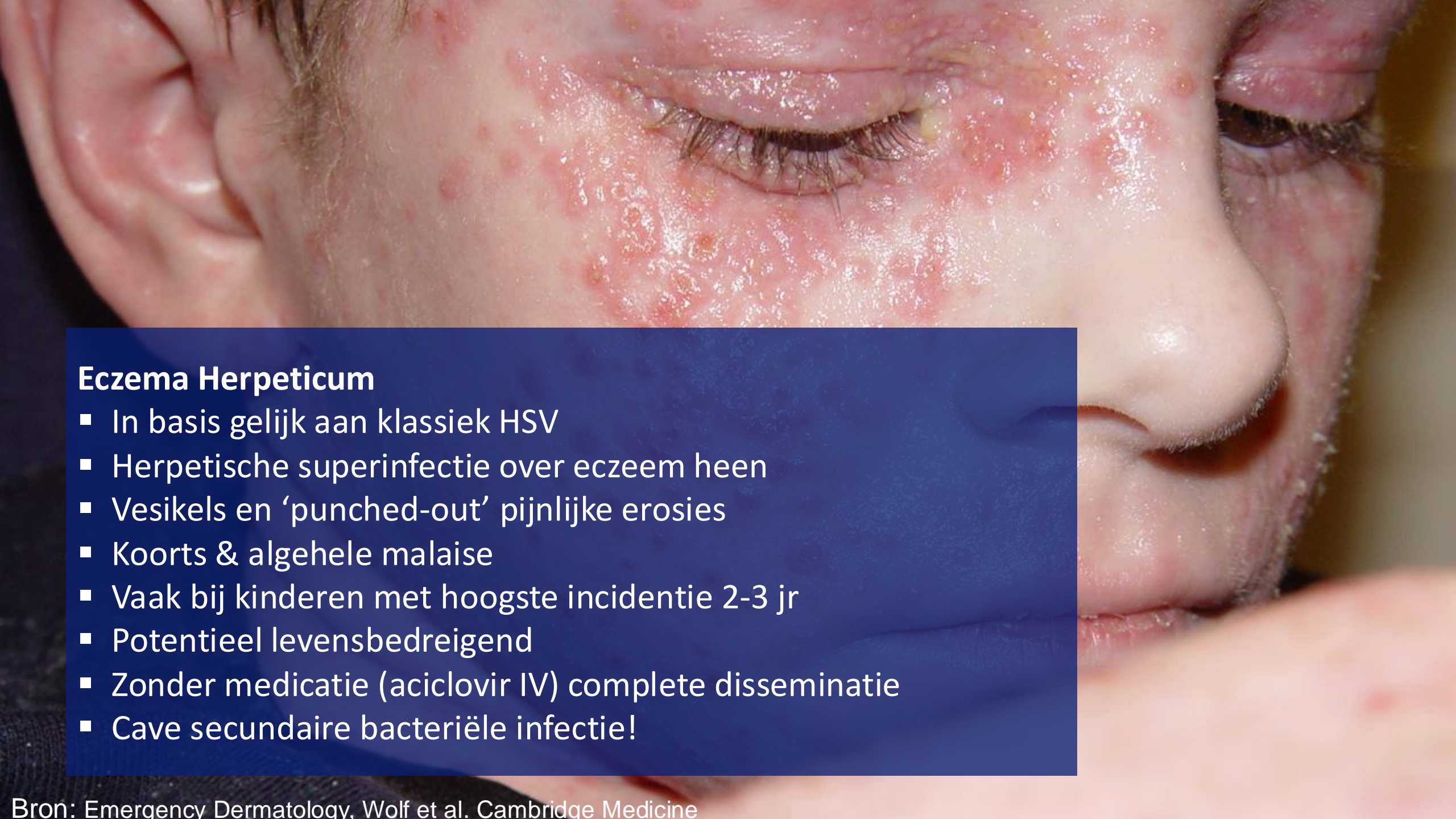
- Psoriasis? Wees bewust van risico op tendinopathie
 - 30% PSO patienten ontwikkelt <10 jr PSA
 - Subklinisch enthesopathie als voorbode
 - Achillespees
 - Tenniselleboog
- Houd rekening met schaafwonden: Koebner psoriasis!
- Blijf niet te lang in natte kleding rondlopen
 - Indien schurend
 - Lokaal opvlamming eczeem
 - Koebner!

- Gebruik geen agressieve en uitdrogende producten, zoals hotel zeep
- Vermijd uitdroging door chloorhoudend zwembad
- Psoriasis? Zoek vooral zeewater op
- Neem geen lange warme douches
- Overdrijf niet met blootstelling aan de zon
 - UPF ademende kleding!
 - Cave Koebner door verbranding!
- Niet oververhitten
- Vergeet medicijnen niet
- Eczeem? Wees alert op infecties!

Eczema Herpeticum

- In basis gelijk aan klassiek HSV
- Herpetische superinfectie over eczeem heen
- Vesikels en 'punched-out' pijnlijke erosies
- Koorts & algehele malaise
- Vaak bij kinderen met hoogste incidentie 2-3 jr
- Potentieel levensbedreigend
- Zonder medicatie (aciclovir IV) complete disseminatie
- Cave secundaire bacteriële infectie!

Inhoud

- Psoriasis en eczeem in vogelvlucht
- Voorbereiding reis
- Tijdens de vlucht
- Gedurende de reis
- **Huiswaarts**

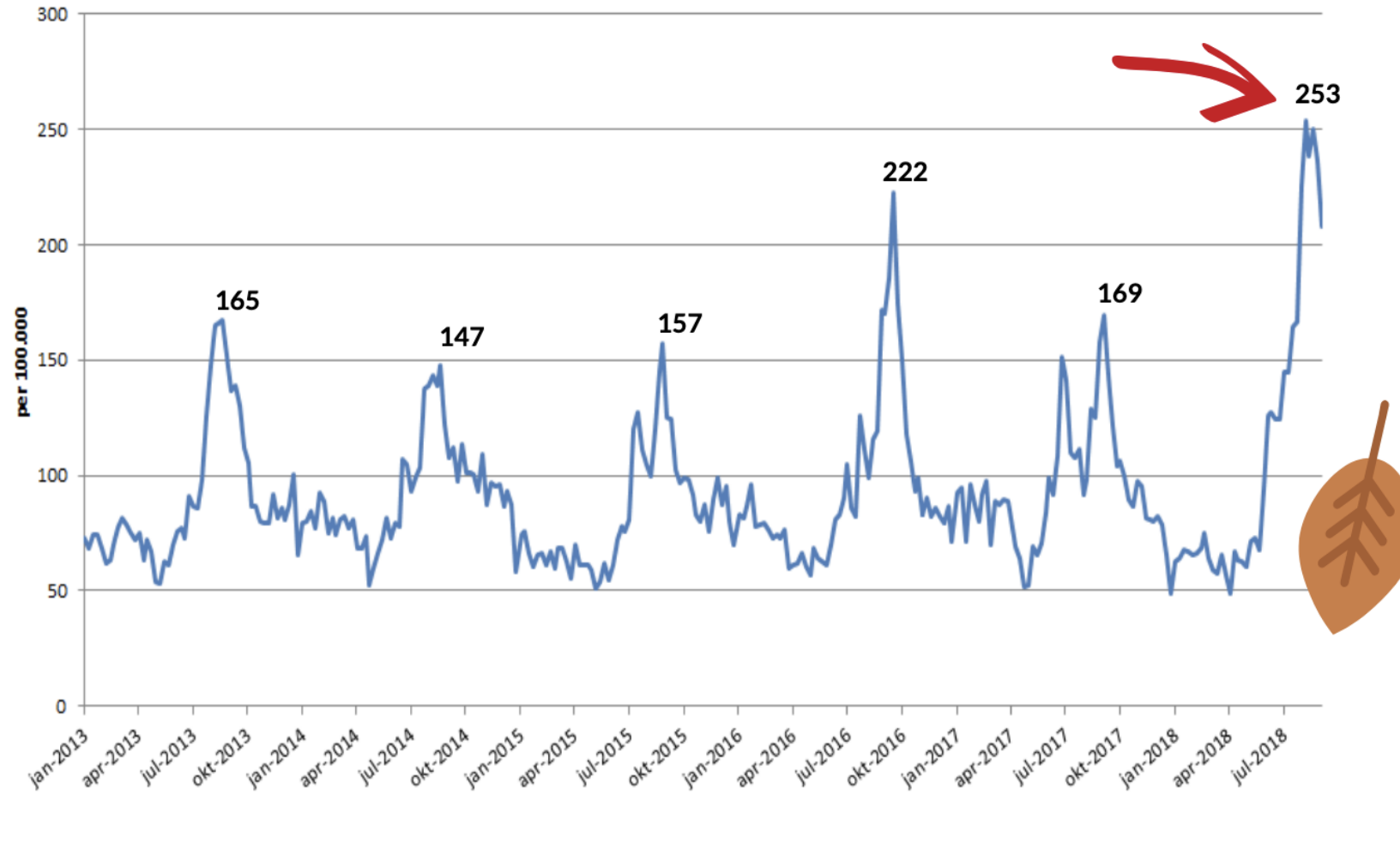

Eczeem met Impetiginisatie

- Secundaire infectie met *S. aureus* (80-90%) en/of streptokokken van een pre-existent eczeem
- ***Nattende gebieden*** met ***gelig exsudaat, gelige crustae***
- Erytheem, warmte, koorts en lymfadenopathie.
- Zowel eczeem als infectie tegelijk bestrijden!
 - Cave vicieuze cirkel!
- Met lokale antiseptica hoeveelheid stafylokokken reduceren.
- Systemische antibiotica
 - Bij ernstige infecties
 - Indien *Streptococcus pyogenes* uit kweekt
- Geen locale antibiotica gebruiken, i.v.m. kans op sensibilisatie.
- Recidiverende infecties? Cave dragerschap of infectie vanuit omgeving

Aantal Impetigo (0-14 jr) per week in 1e lijn

Coffee consumption linked with reduced melanoma risk

Many of us turn to coffee for a morning boost, and now, a new study offers another excuse to drink the stimulating beverage; it could reduce the risk of melanoma skin cancer by a fifth.

Dank voor uw aandacht

Vaccinaties breed psoriasis & eczeem

Systemische behandelingen worden veelvuldig gebruikt om psoriasis te behandelen en sommige van deze behandelingen hebben immunosuppressieve effecten.

Hierdoor kan er sprake zijn van een hoger risico op specifieke infecties en/of een gecompliceerder beloop daarvan.

Daarom worden bepaalde vaccinaties aangeraden aan patiënten met psoriasis op systemische therapie.

Helaas kan het gebruik van deze systemische middelen ook gepaard gaan met een verminderde vaccinatie respons, maar ondanks de mogelijke afgenomen vaccineffectiviteit valt er nog steeds gezondheidswinst te behalen.

Met bepaalde factoren dient tevens rekening gehouden te worden om een effectieve en veilige toediening van vaccinaties bij patiënten met psoriasis, die systemische medicatie gebruiken, te waarborgen.

In het algemeen geldt dat binnen deze setting toediening van levend verzwakte vaccins kunnen leiden tot systemische complicaties waardoor levend verzwakte vaccins* meestal gecontra-indiceerd zijn. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met een verminderde effectiviteit van vaccins (door een minder goede immunrespons).

Soms kan het nodig zijn om de immunrespons na vaccinatie serologisch te controleren.

Eczeem:

Systemische immunosuppressieve medicatie

- Ciclosporine
- Azathioprine
- MMF (mycofenolaatmofetyl / mycofenolzuur)
- Methotrexaat (MTX)
- Orale corticosteroiden
- Biologics: Dupilumab & Tralokinumab
- JAK-remmers: Baricitinib & Upadacitinib, Abrocitinib

Psoriasis:

Systemische immunosuppressieve medicatie

- Dimethylfumaraat
- Acitretine
- Ciclosporine
- Methotrexaat (MTX)
- Apremilast
- Orale corticosteroiden
- Biologics: TNF-alfa-blokkers, IL-remmers (anti-IL12, 17(A-F), 23)